

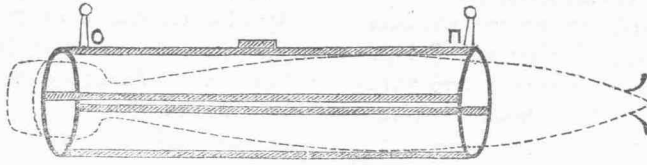
Ἐν Κερκύρα οὐχ ἦττον ἐκπλήσσειται τις βλέπων ποταμὸν, οὐ τὰ ὕδατα εἰσι δυσανάλογα πρὸς τὰς φυσικὰς ἀνάγκας τῆς νήσου. Ὁ Ποταμὸς εἶναι μετὰ τοῦ ἐν Μεσογῆῃ ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς νήσου, πλατύς ὡς ὁ Ἀνίο παρὰ τὴν Ῥώμην, ἀλλ' ἦττον ὀρυκτικός. Λιθίνη μονότοξος γέφυρα συνδέει τὰς ἀκτὰς, ἔργον τῶν Ἑνετῶν, ἔτε 1787 ἀνεγερθὲν ὑπὸ τοῦ Προνοητοῦ Ἑρρίκου **E-rizzo**, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπιγραφή. Ὁ ποταμὸς ῥέει διὰ μέσου θυμοτερπῶν πεδιάδων, ἀνωφερῆς μέχρι τῆς ἐλιωνύμου κόμης Ποταμοῦ, οὐ τὸ μέγα τῆς ἐκκλησίας κωδωνοστάσιον δεσπόζει τοῦ ὄλου μέρους· ὀλίγα δὲ λεπτὰ ἀπωτέρω τῆς γεφύρας χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐνταῦθα εἶχον στρατοπεδύθη οἱ Τούρκοι τῷ 1716. Ἐνταῦθα καὶ ὁ «χώρος ἄριστος κατὰ τὸ στόμα ποταμοῦ καλλιφόιο» ἐν ᾧ ἐσώθη Ὀδυσσεὺς καὶ ὑπὸ τὴν «δάσιον ὕλην θάμνοις ἐν πυκνοῖσι καθυδρε» εἶτα ἔγρητο ἐκ τῆς σφαιροβολῆς τῶν ἀμυγδαλῶν καὶ ὡς «λέων ὀρεσίτροφος θάμνων ὑπεδύστατο» καὶ προσηγόρευσε τὴν Ναυσικάαν. Οὐδὲν ἐν Κερκύρα ἐγένετό μοι τηλικαύτης ἡδονῆς πρόξενον, ὅσον τὸ μέρος τοῦτο, ἐν ᾧ διαδραματίζεται ἡ γοητευτικωτάτη ποίησις πάντων τῶν αἰώνων, τὸ ἐπεισώδιον τῆς Ναυσικάας. Ὁ σύντροφος τῶν Ἀχαιῶν ἡρώων, ὁ τῆς Ἀθηνᾶς περιλημένος, ὁ παλίπορθος ἦρωας, μεταφέρεται διαμιᾶς ναυαγός, φοβερός, ἄγριος καὶ γυμνός μεταξὺ πλήθους εὐγενῶν περθεῶν — ἀπογεγυμνωμένος παντὸς ἡρωϊκοῦ μεγαλείου· ἐν τῷ μόνῳ ἡρώϊμῳ τῆς φύσεως ἑαυτοῦ καὶ τῆς ψυχῆς τῆς Ναυσικάας κείται ἡ λύσις τῆς φοβερᾶς εἰμαρμένης. Ἡ ὑψηλὴ ἀπλότης τῆς σκηνῆς ταύτης μετὰ τῶν ἀντιθέσεων αὐτῆς εἶναι τὸ κατακόρυφον σημεῖον τῆς ἀφελοῦς τῶν ἀρχαίων ποιήσεως· καὶ ὅμως ὑποφώσκουσιν ἤδη ἐν τῇ Ναυσικάᾳ τὰ ψυχικὰ αἰσθήματα τοῦ νεωτέρου κόσμου. Τρεῖς γυναικεῖαι παρατάσεις τῆς ἀρχαίας ποιήσεως ἴστανται ἐπὶ τῶν φυσιογνωμικῶν τούτων ὀρίων, ἡ Ναυσικάα, ἡ Ἀντιγόνη καὶ ἡ Ἰριγένεια. Ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Ποταμοῦ ἐπέσθη πῶσον ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ βολφιανὴ θεωρία περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν δημηρικῶν ἐπῶν, τούτ' ἀχίριστον τῆς Ὀδυσσεΐας. Ἡ ἐνότης τοῦ σχεδίου καὶ ἡ θαυμασία ἀνάπτυξις αὐτοῦ ἀπειτοῦσι καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ ποιητικοῦ πνεύματος· ἀλλ' ὁ μείζων ἀνθρωπισμὸς τῆς Ὀδυσσεΐας ἀναγκάζει ἡμᾶς ὅπως παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ ποιητὴς αὐτῆς εἶναι πολὺ πρεσβύτερος τοῦ αἰοῦ τοῦ τῆς Ἀχιλλεΐου Διάδος. Αἱ σκηναὶ τοῦ Ποταμοῦ ἀναλογοῦσιν ἀκριβῶς πρὸς τὸ δημηρικὸν δράμα διὰ τοῦ ἡρωϊκοῦ αὐτῶν μεγαλείου· καλλιόρους ὁ ποταμὸς διὰ χλοερῶν πεδίων ῥέει πρὸς τὴν θάλασσαν· δάσκιος ὕλη ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ ποταμοῦ καὶ παρὰ τὰ τέρματα τοῦ ὄρους. Οὐδὲν εἶναι ἐνταῦθα λυρικὸν ἢ ῥωμαντικὸν, ὡς ἐν τῇ λίμνῃ Χαλκιδικούλου, ἀλλὰ πάντα εἰσὶν εὐρέα, μεγάλα καὶ ἤρεμα, ἡρωϊκὸν ἔπος τῆς φύσεως. Τὴν θαλασσίαν

ῥωπογραφίαν, τὴν ὠραιότεραν πασῶν ὄσας εἶδον ἐν Κερκύρα, ἤθελον νὰ ἴδω ἐξωγραφημένην παρὰ καλλιτέχνου μεγάλων αἰσθημάτων, ὡς ὁ **Claude** καὶ ὁ **Poussin**.

Ἐκκαίδεκα μίλια ἀπὸ τῆς γεφύρας καλὴ καὶ ἀμαξιτὸς ὁδὸς ἄγει διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς χώρας εἰς Παλαιοκαστρίταν, διὰ μέσου πεδίων καὶ λόφων. Τὸ τὴν νήσον ὅλην διήκον σύμπλεγμα τῶν ὄδων εἶναι τὸ ἄριστον μνημεῖον, ὃ ἐν γνησίῳ ῥωμαϊκῷ πνεύματι ἐγκατέλιπον οἱ Ἄγγλοι· δυστυχῶς εἶδον ὁδοὺς τινὰς ἐν μέρει ἐρθηαρμένες. Ἀντιπαρήλθομεν ἑπαυλὴν τινα τῆς οἰκογενείας Καποδιστρίου, καὶ ἐκεῖ που πλησίον εἶδομεν πρὸς τὰ δεξιὰ τὸν ὠραῖον λιμένα τοῦ **Γουβίου**, ὅπου κατῆρειπωμένα κείνται τὰ παλαιὰ ἐνετικά ναυπηγεῖα· διότι ἐκεῖ ἤτό ποτε ὁ ὅρμος τῶν πολεμικῶν τῆς Ἑνετίας γαλερῶν. Ἐπὶ τῶν πτυχῶν τοῦ Παντοκράτορος φαίνονται αἱ κῶμαι Ἰψος, Κορακιάνα, Σπαργίλας καὶ Σικρηπερό. Μετ' οὐ πολὺ δάσος ἐλαιῶνων εὐσκιον ὑποδέχεται ἡμᾶς· εἶναι ἀληθῶς δάσος. Οὐδαμοῦ ὄρα χωρίζουσι τὴν ἰδιοκτησίαν ἐκάστου, πλὴν ἐξόχων τινῶν δένδρων, ἅτινα τῆδε κακείσε φέρουσι διακριτικόν τι σημεῖον. Πόσοι κληρονόμοι κατέσχον κατὰ σειράν τοιαῦτα σδαστὰ δένδρα; τινὰ αὐτῶν ἀριθμοῦσι πλείονα Ἰουβιλαῖα ἢ τὰ κράτη καὶ αἱ δυναστεῖαι, ἄλλα παρὰ τὴν ἀκτὴν εἶδον ἀπαστραπτούσας τὰς λόγχας τῶν Βυζαντινῶν καὶ Νορμανδῶν. Πρῶτον ἐν Κερκύρα ἐγνώρισαν τὴν φυσικὴν τῆς ἐλαίας καλλονὴν· ἐνταῦθα αὐξάνει ἐν ὑπαίθρῳ ὅλος ἐλευθερὰ μέχρις ὕψους 60 ποδῶν· ὁ κορμὸς διασχίζεται πάντοτε, ἀκόμη ὅτε αἱ ἐλαῖαι εἰσι δενδρόφυλλα, εἶτα προσλαμβάνει τὰ παραδοξότερα τῶν σχημάτων, αἱ ρίζαι συμπλέκονται ὡς λαοκοῦνται ὄφεις καὶ οὕτω τείνουσι πρὸς τὰ ἄνω· συσπείρωσις ὀρειοειδής, ὑπερμεγέθης πολύπους, περιβάλλων ὡς δράκων τοὺς κλάδους, πορώδης ὡς σπόγγος. Ὁ κορμὸς χωρίζεται εἰς βυζαντιανὰς καὶ γοθθικὰς θύρας καὶ θυρίδας, δι' ὧν δρᾶται ἡ κυανὴ θάλασσα· ἐνίοτε δὲ σχηματίζονται οἰοεὶ ἐξῶσται ἐκ τῶν φυλλωμάτων, στηριζόμενοι ἐπὶ στύλων, οἷοι οἱ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ ἀγ. Πέτρου ἐν Ῥώμῃ. Ἐλαῖαι καὶ κυπάρισσοι ἐξάρχουσιν ἐν τῷ φυτικῷ τῆς νήσου βασιλείῳ, ὡς ἐν Ἀττικῇ ἡ ἐλαία καὶ ἡ πεύκη. Πολλάκις εἶδον ἀγρίαν οἰκογένειαν κυπαρίσσω ἐν μονῆρῳ τινὶ τόπῳ· παρὰ τὴν γηραιάν βασιλικὴν μητέρα νεαρὰν ἀγρίαν κυπάρισσον· οὐδὲν προσφιλέστερον τοιούτου νυμφικῶς ἄθροῦ τέκνον κυπαρίσσου. Εὐνόητον τυγχάνει, ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν τούτων ἐπιζῆ ἔτι ἡ πίστις εἰς τὰς Δρυάδας. Ἡ τῶν ἐλαιῶν καλλιέργεια νῦν εἶναι μᾶλλον ἀνεπτυγμένη ἢ πρόην, διότι αἱ σχέσεις τῶν ἰδιοκτησιῶν τῶν χωρικῶν ἤδη ἐβελτιώθησαν. Τὰ δένδρα περισκάπτονται ὡς ἐν Ἀττικῇ, ὁ καρπὸς πίπτει ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ συλλέγεται ἀπὸ τοῦ δεκεμβρίου μέχρι τοῦ ἰουνίου.

καὶ τὸ ἐλατήριον τῆς σφύρας Θ. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐκσφενδονιζομένη καὶ τρέχουσα ἡ τορπίλλη ἐπικυροῦσι ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου τὴν βελόνην τοῦ πιστολίου αὐτῆς Α, καὶ ἀναφλέγει τὸ καψύλιον, ὅπερ μεταδίδει παραχρῆμα τὴν ἀνάφλεξιν ἐντὸς τῆς ἀποθήκης τῆς βαμβακοπυρίτιδος, καὶ ἐπιφέρει τὴν ἔκρηξιν τῆς τορπίλλης, ἣτις πάραυτα μεταβάλλει εἰς θρύμματα τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβήσεται καὶ ἐὰν ἡ ἐπικυροῦσι γείνη ἐπὶ τῶν αἰκίδων α α (Σχῆμα 1).

Ἡ ταχυντικὴ δύναμις τῆς τορπίλλης Whitehead ἀναλογεῖ πρὸς 20 ἕως 22 μίλια τὴν ὥρην καὶ διαρκεῖ πλέον τοῦ ἐνὸς τετάρτου, ἢ δὲ παρκε-

τροπῇ αὐτῆς εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων εἶναι μόνον 0μ, 50.

Τὸ σύστημα τοῦτο δύναται νὰ ἐκσφενδονίζε-ται καὶ ἐκ τοῦ πλοίου, τοποθετουμένου ἐπ' αὐτοῦ καταλλήλως τοῦ ἐκσφενδονιστικοῦ σωλήνος, ἢ ἐκ τῶν σταθμῶν τῶν δεσποζόντων τῶν βυθιζομένων ἀμυντικῶν τορπίλλων. Ἐν τοῖς τορπιλλοφόροις μάλιστα εἴθισται νὰ αἰωρῶσιν ἔξωθεν εἰς τὰ πλευρὰ αὐτῶν τὴν τορπίλλην Whitehead ἐντὸς κανόνος ἢ σκελετώδους σωλήνος Ο Π (Σχῆμα 3), ὃν καταβιβάζουσιν ἐν τῷ ὕδατι δίκην λέμβου, καὶ ἀπολύουσι τὴν τορπίλλην κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

* I

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΙΚΕΝΣ

Γονιμώτατος καὶ δημοτικώτατος πάντων τῶν συγχρόνων Ἕλληνων μυθιστοριογράφων εἶνε ὁ Κάρολος Δίκενς. Ἐγενήθη τῇ 7 Φεβρουαρίου 1812. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν ναυτικῶν, διέμενε τότε ἐν Πορτσμουθῆ. Τὰ ἔχνη τῶν πρώτων ἐντυπώσεων τῆς παιδικῆς του ἡλικίας παρέμειναν ζωηρότατα παρὰ τῷ περιφανεῖ συγγραφεῖ. Ὅπως ὁ Οὐάλτερ Σκῶτ ἀνεμνήσκειτο τῶν παραδόξων ἱατρικῶν, ἅπερ ἐπέθετον ἐπὶ τοῦ πάσχοντος αὐτοῦ ποδός, ὅτε ἦτο τριετής, καὶ πῶς τὸν ἐσπαργάνουν δι' ἀρνείου δέρματος θερμοῦ, οὕτω καὶ ὁ Κάρολος Δίκενς ὠμίλει μετ' εὐχαριστήσεως περὶ τοῦ κηπαρίου, ἔνθα τὸ πρῶτον ἐβημάτισεν, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς τροφοῦ του, ἐπιβλεπούσης αὐτὸν διὰ μιᾶς θυρίδος τοῦ μαγειρείου, περὶ τῶν γευμάτων του μετὰ τῆς προσούτερας του ἀδελφῆς, περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εἶδε τὸ πρῶτον στρατιώτας γυμναζομένους, καὶ τῷ ἐνεποίησε τόσον παράδοξον ἐντύπωσιν τὸ θέαμα τοῦτο. Διηγεῖτο ἐπίσης πῶς τῷ 1814 ἀφίκετο εἰς Λονδίνον μετὰ τῶν γονέων του ἐνῶ ἔπιπτε χιῶν. Ἐκ Λονδίνου ὁ πατὴρ τοῦ Δίκενς ἐστάλη εἰς τὸν ναύσταθμον τοῦ Τσάθαμ. «Ἐκεῖ, ἔλεγε βραδύτερον ὁ Κάρολος, κάποιος—πολλὰκις ἠρώτησα ἐμαυτὸν ἀπορῶν ποῖος ἦτο καὶ ποῖαν ὁδὸν ἐτράπη μετὰ τὸν θάνατόν του,—μοὶ ἔμειπεν ἠρέμα τὸν ὕμνον τῆς ἐσπέρας, καὶ ἔκλαιον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, εἴτε ἐκ τύψεως συνειδή-τος ἐπὶ τῷ ὅτι ἐλάκτισα τὸν μὲν, εἴτε ἐκ λύπης διότι μ' ἐπέειραξεν ὁ δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας.»

Ἡ οἰκία, ἣν κατόκου οἱ Δίκενς ἦτο λευκῆ, δι' ἀσβέστου ἐπιχειρισμένη, εἶχε δὲ κηπῶριον ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ἦτον ἀπλουστάτη ἀλλ' εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, ἐπὶ τῆς μεγάλῃς λεωφόρου, ἠγειρετο ἐν θελκτικῇ τοποθεσίᾳ, ὡ-

ραῖον οἶκημα, ὅπερ ὁ μικρὸς Κάρολος ὑπεσχέθη εἰς ἑαυτὸν ν' ἀγοράσῃ ὅταν θὰ ἐμεγάλωνε. Τὸ ὄνειρον τοῦτο, ὅπερ ἔμελλε νὰ πραγματοποιῆ βραδύτερον, ἐνέπλησε τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν κατόπιν ἔγραψε μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ πρωτοτυπίας μίαν ὄπτασίαν, ἣν ἐνεπνεύσθη ἐκ τῆς παιδικῆς ταύτης ἡλικίας τῆς παραδόξου καὶ μελετηρῆς.

«Ἐβρισκόμην εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ μεταξὺ Γκορβεζοῦρ καὶ Ῥότσεστερ δρόμου· ὁ ποταμὸς κλύρνετο ἐφ' ὅσον ἐξετείνετο τὸ βλέμμα του, ἔφερε δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν πλοῖα μὲ ἰστία λευκὰ, ἢ καταμέλανα ἐκ τοῦ καπνοῦ· αἴφνης διέκρινα εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ παράδοξον παιδίον :

«Αἱ! παιδί! τῷ ἐφώνησα, ἀπὸ ποῦ εἶσαι :

— Ἀπὸ τοῦ Τσάθαμ, μοὶ ἀπήντησε.

— Καὶ τί κάμνεις ἐδῶ ;

— Πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον.

«Ἐπλησίασα πρὸς αὐτὸ καὶ ἐθαδίσκαμεν ὁμοῦ :

Μετ' ὀλίγον τὸ παιδίον ἐπανελάβε :

«Ἐρθάσαμεν εἰς τὸν λόφον, ὅπου ὁ Φάλσταφ ἦλθε νὰ ξεγυμνώσῃ τοὺς ταξιδιώτας ἐκείνους, ζεῦρεται, κ' ἔπειτα ἔφυγε.

— Τὸν γνωρίζεις σὺ τὸν Φάλσταφ ;

— Πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς.

Ἐγὼ τώρα πλέον εἶμαι γέρον· εἶμαι ἐννέα χρόνων· ἀναγινώσκω πολλῶν εἰδῶν βιβλία· ἀλλὰ, σὲ παρακαλῶ, ἄς σταματήσωμεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, καὶ παρατηρήσετε ἐκεῖ κάτω, ἐκεῖνο τὸ ὄρατο ἴσπητι.

— Σοὶ ἀρέσκει ; ἠρώτησα.

— Ὁ! πάρα πολὺ, κύριε. Ἀπὸ τότε, ποῦ

1. Ὁ Φάλσταφ εἶνε πρόσωπον τοῦ Σκίτσπηρ «τέρας κατὰφορτον πάγου», ἄνθρωπος ἐν σχήματι πίθου, παχὺς βουῆς μὲ παραγεμισμένην κοιλίαν· τοιαύτη εἶνε ἡ ἀπεικόνισις του ἠθικῶς εἶνε ἀνάλογος τῷ φυσικῷ «λαίμαργος, ὀκνηρὸς, ματαιόδοξος, ἀρπαξ». Ἡ παράδοσις βεβαίως ὅτι ὁ Φάλσταφ οὗτος κατόκησε πράγματι τὰς ἀκτὰς ἐκεῖνας.